

LA CULTURA A LA COMARCA

ELS "AMICS DEL LLIBRE"
DE L'AMETLLA

A mig aire del serrat d'Ocata, arredossat al peu del Puiggraciós, talment diríeu que el poble de L'Ametlla és un guaita avançat que de la seva alterosa i privilegiada posició esguarda als seus peus tota la plana vallesana. En visitar-lo, no sabeu pas, amb tot i això, si us trobeu fruïnt de les belleses del pla o de l'encís de la muntanya. La situació especial de què gaudeix us dóna la sensació que disfruteu a l'ensems de les suaus cadències de les terres baixes i dels trencats perfils muntanyencs; la naturalesa participa allí, en bella conufsió, d'ambdues característiques. I d'aquest lligam en surt un paisatge esplèndid, un terreny ufanós i gemat; hom admira en ell una col·laboració conjunta de tots els factors estètics, que es tradueix en una magnífica realització.

Damunt d'aquests formosos indrets, la població mostra al vianant el seu posat amable i acollidor. Si hi s'ou aprop, una mena de delit ignot us empeny a acostar-vos-hi; un desig misteriós us mena inconscientment a internar-vos per aquells carrers i places, que també en barreja curiosa mostren, junt a les construccions modernes, el tipisme dels edificis antics i vetusts, escampats alentorn de l'església parroquial.

Un tomb pel vilatge us dóna tot seguit una excel·lent impressió del mateix: sentireu aquella benaurança indefinible, una satisfacció inexplicable que us encomana l'atractiu de ço que contempleu. Tot d'una restareu agradablement sorpresos en contemplar en la façana d'un edifici el cartell anunciador d'una entitat que en ell s'estatja: «Amics del Llibre».

Un rètol així, en un poble com aquest, no s'acostuma a trobar sovint. Un grup d'amics del llibre, trasplantats a un vilatge semblant, és encara un cas força insòlit i desconegut. Bé val la pena, doncs, d'aturar uns moments la ruta i comprovar la valor d'aquella inscripció prometedora d'agradeses emocions; una visita a un recer tan amable i situat d'una manera tan escaient, tindrà per nosaltres un marcat interès.

De primer antuvi, el frontispici del casal, d'un efecte atraient i airós, us convida a una detallada observació. Hom resta sorprès en contemplar el treball esmerçat en la formació d'aquella façana, digne portada que precedeix l'obra; és admirable la feina que per a portar a cap la seva concepció artística necessità l'autor, acumulant-hi llargues hores de treball, cosa que per sí sola ja és una indicació prou explícita de la bona voluntat i empenya que han estat precises per a portar endavant la tasca.

Entrem dins. Una sala rectangular, amb unes taules al mig i amb les parets plenes d'armaris amb llibres, se us ofereix als vostres ulls així que heu traspasat el llindar. Totseguit us feu càrrec de que s'ou davant d'un d'aquests fogars benemèrits de cultura; de que esteu en l'interior d'un d'aquests temples del saber, que hom anomena Biblioteques. Sense ocupar un espai

«Amics del Llibre» : L'Ametlla

excessiu, podreu notar que el material acumulat en el recinte està en gran quantitat; els llibres, disposats adequadament en els prestatges, s'apreten els uns als altres i semblen convidar-vos a que els doneu una ullada. Apropem-nos-hi, doncs, a examinar-los.

Ràpidament ens donem compte de la diversitat d'obres allí aplegades. N'hi ha de tots autors i matèries, moderns gairebé tots ells; el seu nombre total no baixa dels 1,500. Literatura catalana i castellana de totes les èpoques; volums de tècnica, des de les obres d'iniciació fins a tractats i treballs superiors d'ampliació; llibres de ciències pures i aplicades; totes les branques dels coneixements humans hi tenen la seva representació. Amb molt d'encert, hom ha procurat també que les obres d'agricultura hi siguin en nombre ben crescut; damunt la taula de revistes, n'hi ha varies dedicades a aquesta especialitat.

Tot aquest aplec tan atraient i valuós, com haurà estat possible de formar-lo? Quin ha estat l'origen d'aquesta meritatíssima institució? ... Fa ja set anys que un estol de joves de la població, situant-se en un lloc d'avançada que els honora, sentiren la fretura d'augmentar els seus coneixements, es feren càrrec de la necessitat que tenien de completar la seva instrucció, i decidiren la creació d'una entitat d'amics de la cultura, que vol dir amics del llibre. Heu-vos ací la gènesi senzilla d'aquesta associació educativa, vinguda a la llum amb un programa tan bell i lloable. Com a tot ço que és bo esdevé, els principis foren doblement dificultosos; als entrebancs d'organització, inherents en aquell i en tots els temps, calia afegir-hi contrarietats d'ordre polític, i encara la desconfiança i indiferència dels uns i el somriure despectiu dels altres. Però malgrat tot, l'entusiasme pogué més que tots els contratemps i prejudicis i la vehemència de la bona voluntat sortí vencedora. Prompte hom començà a donar-se compte de la importància de la tasca realitzada, i l'entitat principià a créixer i a emprendre gran volada.

En 1929 hom inaugurà l'estatge actual, construït expressament per a alberg de l'entitat; les seves condicions són força adequades a la finalitat a què va destinat. Els donatius a la Biblioteca començaren a sovintejar; i així, d'una manera gradual